

Секція:

Фізика

УДК 53.33

Филима Ю.В.- ст. гр. ХК-12

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА ПУЛЮЯ

Науковий керівник: к.і.н., доц. Рокіцький О.М.

Феномен І. Пулюя полягає у гармонійному, всебічному розвитку особистості, у високих моральних принципах, які він сповідував у науці, політиці, в особистому житті. Завдяки непересічним здібностям, надзвичайній наполегливості і працьовитості, високим моральним якостям Іван Пулюй здобув визнання і повагу в наукових колах, серед представників владних структур та громадськості.

Однак захоплення наукою не відгородило його від реального життя. Під час студій на теологічному факультеті Віденського університету І. Пулюй організовує товариство українських богословів, а згодом – студентське товариство "Праця", виступає одним із засновників товариства "Січ", що розпочало свою легальну діяльність у 1868 р. Проводячи широку культурно-пропагандистську діяльність, беручи участь у різних культурологічних заходах, міжнародних студентських з'їздах та конгресах, товариство здобуло міцну позицію серед інших слов'янських товариств і тим самим гідно протидіяло антиукраїнським акціям польських та російських студентів. Окрім того, воно обстоювало українські національні інтереси перед урядовими структурами.

У 1869 р. І. Пулюй видав "Молитвослов", укладений ним українською мовою, а у 1872 р. перевидав його розширений та виправлений варіант у фонетичному правописі. З 1871 р. розпочинається тривала співпраця з П. Кулішем над перекладом Св. Письма. У 1880 р. стараннями І. Пулюя вийшов у світ переклад Нового Завіту, а наприкінці 1903 р. був довершений і видрукований повний переклад Біблії та Псалтир.

І. Пулюй часто звертався до урядових кіл з настійливою вимогою відкриття на українських землях українських шкіл та гімназій, був одним із найактивніших ініціаторів відкриття українського університету у Львові. У 1904-1906 рр. опублікував серію публіцистичних статей з гострою критикою злочинної політики Росії щодо України, зокрема щодо заборони української мови.

Під час окупації російськими військами Галичини І. Пулюй, усвідомлюючи важливість політичного моменту для вирішення українського питання, розгортає активну діяльність з метою його роз'яснення і просування в німецьких та австрійських політичних колах, серед широкої громадськості. При цьому переслідує як внутрішньо - так і зовнішньополітичні цілі. Цим питанням І. Пулюй присвячує всі свої виступи перед громадськістю, публіцистичні статті та політичні праці.

У своїй брошурі під назвою "Україна та її міжнародне та політичне значення" І. Пулюй, не лише дохідливо окреслив суть і мету споконвічних прагнень українського народу, обґрунтував їх історичну закономірність і справедливість, але й висловив свіже, оригінальне бачення регіонального та глобального геополітичного положення України, його впливу на стабілізацію політичної обстановки у Східній та Центрально-Східній Європі. А твердження "самостійність України, в нашому глибокому переконанні, є ключем для досягнення миру в усій Європі" стало сутністю української геополітичної концепції.